

Accidents de circulació: el nou Sistema de valoració del dany personal

És notori, ja que els mitjans de comunicació s'han fet ressò de la notícia, que en data 1 de gener de 2016 entra en vigor la Llei 35/2015 de 22 de setembre, de reforma del Sistema de Valoració dels danys i perjudicis causats a les persones en accidents de circulació. Aquesta Llei suposa una actualització de les indemnitzacions del Sistema vigent des de l'any 1995 (el vulgarment conegut amb el nom "Barem").

El nou Sistema descansa sobre dos principis fonamentals: 1) la reparació íntegra del dany causat: que té com a finalitat assegurar la total indemnitat dels danys i perjudicis soferts, tenint en compte qualsevol circumstància personal, familiar, social i econòmica de la víctima, i, 2) la reparació vertebrada del dany causat: que requereix que es valorin per separat els danys patrimonials i els no patrimonials, i dintre uns i altres, els diversos conceptes perjudicials.

Així, en cas de mort, el nou Sistema estableix cinc categories de perjudicats (no excloents entre ells): el cònjuge, els descendents, els ascendents, els germans i els pròxims (persones que haguessin conviscut amb la víctima en els 5 anys anteriors i que tinguin un vincle de parentiu o afectivitat amb el finat/da). Totes les persones esmentades (si hi concorren) reben una indemnització bàsica.

Aquestes quanties bàsiques venen incrementades en raó del perjudici personal particular (en atenció a les circumstàncies de cada cas, i que la llei contempla específicament). Finalment s'ha de tenir en compte el perjudici patrimonial, que es calcula en base a dos factors: El dany emergent i el lucre cessant (pèrdues netes que pateixen els qui depenien econòmicament dels ingressos de la víctima i que, per aquest motiu, tenen la condició de perjudicats).

En cas de lesions, el Sistema té en compte dos conceptes:

1. La indemnització per lesions temporals (els que abans es coneixien com a "dies de baixa"), i
2. la indemnització pels ròssecs persistents; i aquí contempla, d'entrada, dues categories: el perjudici psicofísic i perjudici estètic.

A més, també s'ha de considerar el perjudici personal particular (danys morals, pèrdua de qualitat de vida de familiars de grans invàlids, pèrdua de qualitat de vida del propi lesionat, perjudici excepcional etc...). Per últim, també es té en compte el perjudici patrimonial en les seves dues vessants: dany emergent (assistència sanitària futura, pròtesis i ortesi, rehabilitació, adequació vivenda etc...) i lucre cessant (pèrdua d'ingressos nets pel treball, dedicació a les tasques de la llar, i pels que no han accedit encara al mercat laboral i siguin menors de 30 anys).

Fetes aquestes pinzellades, interessa ara, des d'un punt de vista estrictament pragmàtic, extreure'n unes breus conclusions:

- El nou Sistema (que persegueix la pretensiosa finalitat de compensar, per mitjà de l'atorgament de quantitats socialment suficients i raonables que respectin la dignitat de les víctimes, tots els perjudicis causats d'acord amb la intensitat d'aquests) suposa un increment substancial de les indemnitzacions, sobre tot, en els supòsits de resultats lesius més greus.
- Això comporta que hàgim de tenir una major cura, si és possible, a l'hora de tenir en regla les assegurances dels vehicles a motor que fem servir. No s'ha d'oblidar que la fatalitat d'un accident es pot produir tant conduint un vehicle de gran cilindrada com una simple motocicleta.
- No és sobrer recordar que s'imposa una especial atenció en procurar que ningú conduïxi un vehicle de la nostra propietat sense tenir el corresponent permís de conduir, o sota els efectes de begudes alcohòliques o substàncies estupefaents. En aquests supòsits, el rebuig del sinistre per l'asseguradora i la possibilitat de que aquesta última, una vegada abonades les indemnitzacions als perjudicats, pugui exercitar la oportuna acció de repetició contra el causant o el propietari del vehicle, pot posar en greu risc el nostre patrimoni, més si es té en compte el notable increment de les indemnitzacions que disposa el nou Sistema.
- El nostres Jutjats i Tribunals, cada vegada més, s'emmirallen en el Sistema de Valoració dels danys (tot i que aquest està previst únicament pels accidents de circulació) per compensar els perjudicis causats en altres àmbits de la responsabilitat civil. Sense cap mena de dubte, l'increment de les indemnitzacions tindrà un immediat efecte mimètic en la valoració de les quantitats a percebre per les víctimes d'altres sinistres. Per tant recomanem molt seriosament als nostres clients, i lectors en general, sobre tot a aquells que desenvolupen alguna activitat de cert risc, que revisin a fons la situació i abast de les pòlisses de responsabilitat civil contractades que emparin dites activitats, sobre tot en allò referent als àmbits de cobertura, capitals estipulats i sublímits. Sovint passem per alt aquest exercici, pensant que, en tenir concertada alguna pòlissa de responsabilitat civil, ja no cal preocupar-se per res. Tinc el ple convenciment, sempre amb honroses excepcions, que si analitzem a fons les pòlisses vigents es produirà més d'un bon ensurt. Si més no, una vegada fet l'estudi, sabrem on som i possiblement descansarem una mica més tranquils.